

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.21.279

**Inventaris van het archief van ds. W.H.
Lieftinck [levensjaren 1865-1922],
1878-1920; prof. dr. P. Lieftinck
[levensjaren 1902-1989], 1917-1982**

M. Baertl

Nationaal Archief, Den Haag 1990

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9
Ds. W.H. Lieftinck (1865-1922).....	9
Prof. mr. P. Lieftinck (1902-1989).....	11
Persoonlijk leven.....	11
Openbaar leven.....	12
1. Secretaris van de Economische Raad en hoogleraar in de Economie te Rotterdam.....	12
2. Minister van Financiën.....	14
3. Gedelegeerde en Bewindvoerder van de Wereldbank en het Internationale Monetair Fonds te Washington.....	15
4. Overige activiteiten.....	16
Stukken waarvan het verband met het archief niet duidelijk is.....	18

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Collectie 554 Lieftinck

Archiefbloknummer:

C22522

Omvang:

84 inventarisnummer(s); 3,00 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, daarnaast bevat het fotomateriaal.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Lieftinck, P., (1902-1989)

Lieftinck, W.H., (1865-1922).

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van de familie Lieftinck bevat een aantal stukken van minister P. Lieftinck (1902-1989). Lieftinck was voor de oorlog hoogleraar economie aan de Economische Hogeschool in Rotterdam. Tijdens de oorlog werd hij als gijzelaar geïnterneerd in Buchenwald, Haaren, St. Michielsgestel en als krijgsgevangene in Lissa, Schildberg en Neubrandenburg. Na de oorlog stapte hij over van de Christelijk Historische Unie (CHU) naar de Partij van de Arbeid (PvdA). Hij was minister van Financiën van 1945 tot 1952. Lieftinck gold als een van de architecten van de wederopbouw. Van 1956 tot 1971 was hij directeur van de Wereldbank en van 1956 tot 1976 bewindvoerder van het Internationale Monetaire Fonds (IMF). Hij brak in april 1971 met de PvdA en werd lid van DS'70.

Het archief bevat stukken van particuliere aard, stukken betreffende de functies van P. Lieftinck als secretaris van de Economische Raad en hoogleraar in de Economie in Rotterdam, aantekeningen en teksten over sociaal-economische onderwerpen die tijdens de oorlog en deels in gevangenschap zijn geschreven, als minister van Financiën, en als gedelegeerde en bewindvoerder van de Wereldbank en het IMF te Washington.

Daarnaast bevat het archief diverse stukken van zijn vader, ds. W.H. Lieftinck (1865-1922), meest persoonlijke stukken.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Collectie 554 Lieftinck, nummer toegang 2.21.279, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Lieftinck, 2.21.279, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is door schenking verworven.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

DS. W.H. LIEFTINCK (1865-1922)

- 1** Stukken betreffende het gouden huwelijksfeest van zijn grootouders, het echtpaar Lieftinck-Oving, het zilveren huwelijksfeest van zijn ouders, het echtpaar Lieftinck-Kirberger, en de huwelijken van zijn broer Gerard, zijn zuster Caroline en zijn dochter Gerarda, met oproepingsbrief aan zijn zoon Willem Hendrik om te verschijnen voor de keuringsraad van de Militie.
1878, 1888, 1901, 1909, 1916, 1920 1 omslag.
- 2** Stukken betreffende zijn studie aan de Universiteit van Amsterdam.
1884, 1886-1887 en z.d. 1 omslag.
- 3** Stukken betreffende door hem ontvangen beroepingen als predikant van de Nederlandse Hervormde Gemeenten te Lichtenvoorde, Loenen op de Veluwe en Muiderberg.
1891-1892, 1898 1 omslag.
- 4** "Afrekening en oproep", tekst van een door hem uitgesproken rede tijdens de jaarvergadering van de Federatie Amsterdam van de Christen-democratische Partij.
1906 1 katern.
- 5** Dagboek van een reis door Duitsland.
1908 1 deeltje.
- 6** Verzamelde krantenknipsels over confessionele politiek en christelijk onderwijs, met stukken betreffende de positie van de Nederlandse Hervormde Kerk, tekst van de beginselverklaring van de Nationale Bond van Protestantschen Kiezers in Nederland en "Dr. Kuyper in de caricatuur".
1909, 1913-1914 1 omslag.
- 7** Tekst van een preek en een brochure van zijn hand over geloofsgenezing, met bijbehorende stukken.
1911, 1913 en z.d. 1 omslag.
- 8** Tekst van zijn overpeinzingen over zijn gezondheidstoestand, met raadgevingen en vermaningen aan zijn kinderen.
1916 2 stukken.
- 9** Brieven, ingekomen bij hem, zijn vrouw, zijn zoon Louis en zijn dochter Gerarda, van hun zoon en broer Pieter tijdens diens verblijf

op kostschool in Zwitserland en van de directeur van deze kostschool, H. Carnal, met bijgevoegde briefkaarten door hem verzonden aan zijn vrouw tijdens zijn reis met zijn zoon Pieter naar Zwitserland.

1919-1920

1 omslag.

10

Teksten van "Gedichtjes en verzen (eigengemaakt) van Vader, als jongeling en als Vader", waarschijnlijk opgeschreven door zijn echtgenote.

Z.d.

1 deel.

PROF. MR. P. LIEFTINCK (1902-1989)**PERSOONLIJK LEVEN**

- 11** Lijst van Latijnse en Griekse woorden en uitdrukkingen met hun vertaling, met opgaven en diploma's van het examen Mulo en het eindexamen H.B.S. en stukken betreffende het examen voor het verkrijgen van een getuigschrift voor toelating tot de universiteit. 1917, 1919, 1921 en z.d. 1 omslag.
- 12** Ingekomen brieven van zijn ouders, zijn zuster Gerarda en zijn broer Louis tijdens zijn verblijf op kostschool in Zwitserland, met bijgevoegde schoolrapporten. 1919-1920 1 omslag.
- 13** Albums met foto's, opgenomen tijdens zijn verblijf op kostschool in Zwitserland. 1919-1920 2 delen.
- 14** Stukken betreffende zijn studie aan de Rijksuniversiteit Utrecht, zijn rectoraat van het Utrechtse Studenten Corps en zijn verdere studentenleven, met bijgevoegde stukken over belastingen. 1921-1929, 1931 1 pak.
- 15-19** Dictaten van door hem gevolgde colleges aan de Rijksuniversiteit Utrecht. 1923-1924 en z.d. 12 delen.
- 15** Inleiding tot de Rechtswetenschap en Oud-Nederlandsch Recht
- 16** Romeins Recht I-III
- 17** Romeins Recht IV-VI
- 18** Economie I-II
- 19** De Leer der Financiën I-II
- 20** Album met foto's, opgenomen tijdens zijn verblijf in de Verenigde Staten. 1930 1 deel.
- 21** Doctorsbul in de rechten, uitgereikt door de Rijksuniversiteit Utrecht. 1931 1 stuk in koker.
- 22** Afleveringen van het maandblad "De Nederlandsche Leeuw" houdende een artikel over de herkomst en de eerste generaties van het geslacht Lieftinck door H. Mijnsen. 1938 3 katernen.
- 23** Ingekomen brieven van dr. J.C.J. Burkens, internist te Meppel.

1942-1943 1 omslag.

24 Diploma betreffende zijn benoeming tot Grootofficier in de Orde van Oranje-Nassau, met bijlagen.
1952 5 stukken in koker.

25 Portretfoto's van hem, twee foto's van een onbekende dame en portrettekening van een onbekende heer, met knipsels over hem.
1952, 1977 en z.d. 1 omslag.

26 Diploma betreffende zijn benoeming tot Commandeur in de Orde van de Nederlandsche Leeuw, met bijlagen.
1965 3 stukken in koker.

27 Ingekomen gelukwensen bij zijn benoeming tot Commandeur in de Orde van de Nederlandsche Leeuw en tot Grootkruis in de Orde van Oranje-Nassau.
1965, 1976 1 omslag.

28 Diploma betreffende zijn benoeming tot Grootkruis in de Orde van de Vlag van Joegoslavië, met bijlagen.
1966-1967 3 stukken in koker.

29 Diploma betreffende zijn benoeming tot Grootkruis in de Orde van Oranje-Nassau, met bijlage.
1975 2 stukken in koker.

OPENBAAR LEVEN

1. SECRETARIS VAN DE ECONOMISCHE RAAD EN HOOGLEERAAR IN DE ECONOMIE TE ROTTERDAM

30 Verzamelde knipsels over economie en zijn optreden als hoogleraar.
1932-1938, 1944 en z.d. 1 pak.

31 Teksten van door hem uitgesproken redevoeringen en artikelen van zijn hand.
1933-1937, 1939 1 omslag.

32 Teksten van door hem gegeven colleges, met ingekomen verhandelingen, waarschijnlijk door enkele van zijn studenten.
1936-1939 en z.d. 1 pak.

33-34 Teksten van door hem gegeven colleges.
Z.d. 11 delen.

33 De Oostenrijkse Waarde-leer, Bedrijfsorganisatie, De Toerekenings-leer I-II, Handelspolitiek.

34 Staatshuishoudkunde, Conjunctuurtheorieën,

Grondrente, Leer van geld en crediet, Theorie van de handel, Crediet, diverse onderwerpen.

- 35** Stukken betreffende zijn werkzaamheden als lid van de commissie tot vaststelling van richtlijnen voor vergoeding van geleden oorlogsschade, het ontslag van leerkrachten in het onderwijs, en zijn verblijf in Duitse krijgsgevangenschap.
1940, 1942-1945 en z.d. 1 omslag.
- 36-40** Aantekeningen en teksten van verhandelingen over sociaal-economische onderwerpen, gedeeltelijk geschreven in gevangenschap in Nederland en Duitsland.
1942, 1944 en z.d. 5 omslagen.
- 36** - Geleide Economie, met ingekomen commentaar van mr. K.P. van der Mandele, 1942.
- W. Röpke: Die Gesellschaftskrisis der Gegenwart en Civitas Humana, met Critiek op Röpke I-II, 1942, 1944 en z.d. [1942, 1944 en z.d.]
- 37** - Overgang Oorlogseconomie-vredeseconomie, 1944.
- Sfeer van de Staat en sfeer van de Maatschappij, z.d.
- Het economisch leven in verband met de technische ontwikkeling, z.d.
- Geld/conjunctuur, z.d.
- Conjunctuur en conjunctuurpolitiek I-III, V, z.d.
- Conjunctuur en conjunctuurpolitiek in de Verenigde Staten, 1929-1930, z.d.
- Conjunctuurleer, z.d. [1929-1930, 1944 en z.d.]
- 38** - Het economisch aspect van de crisis, z.d.
- Der Merkantilismus, door E.F. Heckscher, z.d.
- Vollbeschäftigung, door prof. dr. F. Marbach, z.d.
- De Duitse deviezenpolitiek, z.d.
- Taussig: Socialisme, z.d.
- Duitsland na Versailles, z.d. z.d.
- 39** - De gezonde en de zieke Staat, z.d.
- De crisis op sociaal-economisch gebied, z.d.
- De werkloosheid en hare bestrijding, z.d.
- Geld- en Bankwezen, z.d.
- Sociale Voordrachten, Arbeid, Eigendom, Ordening I-II, z.d. z.d.
- 40** Diverse losse aantekeningen, z.d.
- 41** Aantekeningen betreffende de plannen tot politieke en staatkundige vernieuwing in Nederland na de oorlog, met concepten van de doelstellingen van de Nederlandsche Volksbeweging.
1943 en z.d. 1 omslag.
- 42** Teksten van toespraken, door hem gehouden op Koninginnedag 1943 en Nieuwjaarsdag 1945, met aantekeningen over het verloop

van de oorlog.
1943, 1945 en z.d. 2 katernen en 1 stuk.

- 43-44** "Inleiding tot de Geldtheorie", manuscript, met concepten,
geschreven in Duitse gevangenschap.
Z.d. (ca. 1944). 25 katernen.
- 43** I-VII
- 44** VIII-XVIII

2. MINISTER VAN FINANCIËN

- 45** Aantekening over zijn benoeming tot minister van Financiën.
(1945) 1 deel.
Slechts één pagina is beschreven.
- 46** Teksten van door hem uitgesproken redevoeringen en brochures
van zijn hand.
1945-1946, 1950-1952 1 omslag.
- 47** Stukken betreffende het aan hem toegekende pensioen als oudlid
van de Tweede Kamer, de inhuldiging van Koningin Juliana en zijn
bezoek aan de jaarvergadering van de Wereldbank en het
Internationale Monetaire Fonds.
1946, 1948, 1950 1 omslag.
- 48** Foto's van zijn optreden als minister.
1948 en z.d. 1 omslag.
- 49** Ingekomen gedichten en collages, met begeleidende brief van
Th.U. Boeyenk-Keizer te Ratum, met ingekomen brief van het
gewest Friesland van de Nieuwe Koers betreffende de aanbieding
van een wandbord van Makkumer aardewerk.
1951-1952 1 omslag.
- 50** "Onder Lieftinck's bewind", brochure over het financieel-
economisch beleid na de oorlog.
1952, gedrukt 1 deel.
- 51** Stukken betreffende door hem verstrekte inlichtingen over zijn
politiek optreden tijdens zijn ministerschap.
1962, 1976-1978 1 omslag.
- 52** Stukken betreffende de opening van het nieuwe gebouw van het
ministerie van Financiën in Den Haag.
1975 1 omslag.

3. GEDELEGEERDE EN BEWINDVOERDER VAN DE WERELDBANK EN HET INTERNATIONALE MONETAIRE FONDS TE WASHINGTON

- 53** Verslag van een reis van een delegatie van de Wereldbank naar Turkije.
1951 1 pak.
- 54** Foto's van zijn optreden als gedelegeerde en bewindvoerder, met ingekomen bericht van zijn benoeming tot corresponderend lid van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen en afleveringen van het Staff News van het I.M.F.
1952, 1962, 1966-1971, 1976 en z.d. 1 omslag.
- 55-73** Teksten van door hem uitgesproken redevoeringen en publicaties van zijn hand, met bijbehorende briefwisseling en bijlagen.
1954-1975 19 omslagen.
- 55** The economic recovery of the Netherlands (Scripps College, Californië), 1954.
- 56** Budget-making and expenditure control (Economic Development Institute), 1956, 1962.
- 57** Tenth Anniversary Statement of the International Bank for Reconstruction and Development, 1956.
- 58** Mogelijkheden tot bestrijding van geld-ontwaarding (De Naamloze Vennootschap, december/januari 1956/1957), 1956-1957.
- 59** Syrie tussen Oost en West (De Gids, 1958), 1957-1958.
- 60** Farewell Speech voor mr. Robert L. Garner, 1961.
- 61** Recent trends in monetary policies (Nederlands-Amerikaanse Kamer van Koophandel), 1961-1962, 1964-1965.
- 62** Uitgave van, en reacties op, "Zuiver Uw Zilver", 1962-1963.
- 63** De Wereldbank-groep van credietinstellingen en haar betekenis voor de hulp aan minder ontwikkelde landen (Werkgeversgroep in de Partij van de Arbeid), 1963.
- 64** Integratie en desintegratie in de wereldeconomie (Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam), 1963.
- 65** Monetary Policy and Economic Development, 1964-1965.
- 66** Buitenlandse schuld en betalingsvermogen van ontwikkelingslanden (Accountantsdag 1965), 1965-1966, 1968.
- 67** Herdenkingsrede voor D. Crena de longh, 1971.
- 68** Currency convertibility and the Exchange Rate System (Institute for International Policy and Economy, Belgrado), 1971.

- 69** The World Economic Outlook (Djakarta), 1971.
70 Ontwikkelingsproblematiek (Paramaribo), 1971.
71 Some problems connected with the realignment of currencies (Washington), 1971.
72 Herdenkingsrede voor Frank Keesing, 1972.
73 The Post-War Financial Rehabilitation of the Netherlands, 1973-1975.

- 74** Ingekomen rapporten over de lange termijnvooruitzichten voor Perzië, Irak, Saoedie-Arabië en het Midden-Oosten, opgesteld door het Economics and Statistics Department van het Unileverconcern, met begeleidingsbrief van S.J. van den Bergh en minuut van antwoord.
1955 1 omslag.
- 75** Stukken betreffende zijn reizen naar Peru ter advisering van de regering aldaar over de reorganisatie van de ministeries van Financiën en Handel.
1959-1960 1 omslag.
- 76** Stukken betreffende de aanleg van een dam in de rivier de Indus bij Tarbela in Pakistan.
1967-1969, 1973
1 omslag
- 77** Stukken betreffende zijn afscheid als Executive Director van de Wereldbank.
1971 1 omslag.
- 78** Stukken betreffende zijn afscheid als Member of the Executive Board van het Internationale Monetaire Fonds.
1976-1978 en z.d. 1 omslag.

4. OVERIGE ACTIVITEITEN

- 79** Stukken betreffende zijn uittreding uit de Partij van de Arbeid en zijn toetreding tot de partij Democratisch Socialisten '70.
1970-1973, 1976. 1 omslag.
- 80** Stukken betreffende diverse door hem gehouden lezingen, afgegeven interviews en publicaties van zijn hand.
1977, 1979 1 omslag.
- 81** Stukken betreffende zijn adviezen aan de Verenigde Naties inzake de oprichting van een investeringsbank voor de landen van de Afrikaans-Caraïbisch-Pacific regio.
1978 1 omslag.

82

Teksten van adviezen, door hem uitgebracht als adviseur van de
Centrale Rabobank.
1979-1982

1 pak.

**STUKKEN WAARVAN HET VERBAND MET HET ARCHIEF NIET
DUIDELIJK IS**

- 83** Aantekeningen, waarschijnlijk over onteigening van terreinen ten
behoefte van spoorwegaanleg.
ca. 1920 1 deel.
- 84** Tekening van een ontwerp voor een te bouwen herenhuis aan de
Van Hogendorpstraat te Utrecht.
1925 1 stuk.